

Informatīvais materiāls sabiedrībai

Par rīcību rūpnieciskās avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem

SIA “TENACHEM”, Spodrības iela 3, Dobeles novads, LV-3701

Šī informatīvā materiāla mērķis ir informēt SIA “TENACHEM” uzņēmuma apkārtnē dzīvojošos iedzīvotājus un izvietotos uzņēmumus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību avāriju gadījumā šajā objektā, kā arī paredzētajiem aizsardzības pasākumiem.

Uzmanību!

Ja Jūs sajūtat asu, sīvu smaku vai redzat dūmus, kas no SIA ”Tenachem” teritorijas virzās Jūsu virzienā, vai arī dzirdat atskanam trauksmes sirēnu Dobeles pilsētas teritorijā, nekavējoties dodieties uz tuvāko ēku, aizveriet logus, durvis un ventilācijas atveres un ieslēdziet masu saziņas līdzekļus informācijas saņemšanai.

Tālrūnis nelaimes gadījumos – 112

Informāciju par avāriju objektā varat saņemt arī:

- no plašsaziņas līdzekļiem;
- telefoniski vai mutiski no objekta atbildīgajām personām;
- no operatīvajiem dienestiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumu Nr. 131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (turpmāk MK noteikumi Nr. 131) 7. pielikumam, turpmāk sniegts informatīvais materiāls sabiedrībai.

1.1. Nosaukums

Objekts - Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „TENACHEM” (turpmāk SIA “TENACHEM”).

1.2. Atbildīgā persona, papildu informācija par objektu

Valdes loceklis – **Marians Ļahovskis**.

Detalizētāku informācija par veiktajiem objekta riska novērtējuma rezultātiem un avāriju seku izplatību var iegūt, iepazīstoties ar objekta Rūpniecisko avāriju novēršanas programmu (RANP), kura pieejama SIA “TENACHEM”, iepriekš piesakoties darba dienās no plkst. 9:00 līdz 16:00 pa informatīvo tālruni 63722390 vai rakstot uz e-pasta adresi – info@tenachem.com.

1.3. Objekta pilna adrese

Spodrības iela 3, Dobeles novads, LV-3701.

1.4. Apstiprinājums

Objektam ir piemērojamas MK noteikumu Nr. 131 prasības. Apstiprinām, ka atbildīgā persona ir iesniegusi (pēdējo reizi 2021. gada decembrī):

- iesniegumu par bīstamām vielām objektā Valsts vides dienesta Zemgales reģionālajā vides pārvaldē;
- pārskatījusi un iesniegusi izvērtēšanai RANP Vides pārraudzības valsts birojā;
- pārskatījusi un iesniegusi saskaņošanai Civilās aizsardzības (CA) plānu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (VUGD).

1.5. Objekta vai iekārtu darbību izklāsts

SIA “TENACHEM” pamatdarbība ir saistīta ar būvķīmijas, stikla pakešu un celtniecības hermētiķu ražošanu, kā arī dažādu līmju pārdošanu. Daļa no ķīmiskajām vielām, kuras tiek izmantotas ražošanā, kā arī daļa ķīmiskās vielas, kuras satur gatavā produkcija, atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 prasībām, ir kvalificējotās bīstamās vielas.

Ķīmiskās izejvielas tiek uzglabātas ražotāja iepakojumā noliktavas ēkā vidējas kravnesības konteineros (IBC), mucās vai stacionārās virszemes tvertnēs, kā arī nelielā apjomā ražošanas ceha telpās. Visas tvertnes ir aprīkotas ar speciāliem noslēgkrāniem, kas izslēdz apjomīgu noplūžu iespējamību izejvielu pārsūkņēšanas laikā. Pašas tvertnes atrodas noslēgtās piebūvēs. Noliktavā esošās ķīmiskās vielas tiek transportētas ražotāja iepakojumā. Ķīmisko vielu pārumpēšana no autocisternām uz 30 m³ stacionārajām tvertnēm notiek, izmantojot stacionāros vai arī autocisternu sūkņus ar lokanajām caurulēm. Pārsūkņēšanas process tiek saskaņots ar atbildīgajiem darbiniekiem, procesu klātienē uzrauga automašīnas vadītājs un atbildīgais noliktavas darbinieks.

No izejvielu noliktavas izejvielas tiek piegādātas ar autoiekrāvējiem, atbilstoši ražošanas pasūtījumiem. Lielākā daļa šķidro un cieto (pildvielas) komponentu 10 m³ reaktoram tiek dozētas un padotas automātiski. Mazā tilpuma (1000 l) maisītājiem šķidrās izejvielas iesūc ar vakuuma palīdzību, pildvielas tiek nosvērtas un manuāli iebērtas maisītājā.

Maisīšanas process notiek hermētiski noslēgtā maisītājā vai reaktorā. Stikla pakešu hermētiķu fasēšana notiek uz svāriem, iepildot saražoto produktu 200 l mucās (A komponents) un 25 l vai 200 l mucās (B komponents).

Maisītāji (pēc vajadzības) tiek tīrīti mehāniski, vai skaloti un skalošanas šķidrums izmantots atkārtoti. Masas atkritumus iespējams pievienot receptūrā, saskaņā ar kvalitātes kontroles laboratorijas norādījumiem. Ar maisītājiem pārsvarā ražo viena veida produktus. Ja nepieciešama nomaiņa – ievēro pēctecību.

1.6. Bīstamās vielas objektā, to raksturojums un saindēšanās simptomi

Atbilstoši MK noteikumu Nr. 131 nosacījumiem, kā bīstamas ķīmiskas vielas klasificējamās 8 ķīmiskās vielas un 6 pašražoti starpprodukti. Tālāk tekstā apskatīta šo izejvielu un starpproduktu iedarbība, kuras var radīt veselības un dzīvības apdraudējumu ārpus uzņēmuma teritorijas un kuru apjoms sasniedz vismaz 2% no mazākā kvalificējošā daudzuma.

1. 2,4-/2,6-toluola diizocianāta izomēru maisījums (turpmāk toluola diizocianāts)

Bīstamās ķīmiskās vielas *toluola diizocianāta* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā var sasniegt 14,9 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai¹:

Skin Irrit. 2
Skin Sens. 1
Eye Irrit. 2

Acute Tox. 1
Resp. Sens. 1
STOT SE 3
Carc. 2
Aquatic Chronic 3

H315 Kairina ādu;
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H319 Izraisa nopietnu acu kairinājumu
H330 Ieelpojot iestājas nāve
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtināt elpošanu
H335 Var izraisīt elpceļu kairinājumu
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Bīstami

Toluola diizocianāta degšana atbrīvo oglekļa monoksīdu, oglekļa dioksīdu, slāpekļa oksīdus, izocianāta tvaikus un ciānūdeņradi. **Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus.** Paaugstināta iedarbība izraisa koncentrācijas atkarīgu kairinošu ietekmi uz acīm, degunu, rīkli un elpošanas sistēmu. Iespējama novēlota sūdzību parādīšanās un hipersensitivitātes attīstīšanās (apgrūtināta elpošana, klepus, astma). Pastāv risks, ka personas ar paaugstinātu jutību cietīs no šīs vielas izraisītās iedarbības pat zemas koncentrācijas gadījumā, tostarp gadījumā, ja vielas koncentrācija ir zemāka par arodekspozīcijas robežvērtību. Ilgstoša saskare ar ādu var izraisīt tonējošu un kairinošu ietekmi.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra regula (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, ar ko groza un atceļ direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza regulu (EK) Nr.1907/2006.

2. 2-merkaptoetānols

Bīstamās ķīmiskās vielas *2-merkaptoetānola* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā var sasniegt – 5,8 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Acute Tox. 3
Skin Irrit. 2
Eye Dam. 1
Skin Sens. 1
STOT RE 2
Acute Tox. 2
Acute Tox. 3
Aquatic Acute 1
Aquatic Chronic 1

H301 Toksisks, ja norīts
H310 Nonākot saskarē ar ādu, iestājas nāve
H315 Kairina ādu;
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H318 Izraisa nopietnus acu bojājumus
H331 Toksisks ieelpojot
H373 Var izraisīt orgānu bojājumus
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Bīstami

Ja nonākts kontaktā ar šo vielu, nepieciešama ārsta uzraudzība, jo iespējamā iedarbība var atklāties vēlāk. Degšanas gadījumā var veidoties oglekļa oksīdi, sēra oksīdi, sērūdeņradis un indīgas gāzes. Sprādziena un degšanas laikā neieelpot izdalījušās gāzes.

3. Heksametilēna diizocianāts

Bīstamās ķīmiskās vielas *2-merkaptoetānola* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā var sasniegt – 1,6 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Acute Tox. 3
Skin Sens. 1
STOT SE 3

H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H331 Toksisks ieelpojot
H335 Var izraisīt elpceļu kairinājumu

Bīstami

Heksametilēna diizocianāta degšana atbrīvo oglekļa monoksīdu, oglekļa dioksīdu, slāpekļa oksīdus, izocianāta tvaikus un ciānūdeņradis. **Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus.** Iespējama novēlota sūdzību parādīšanās un hipersensitivitātes attīstīšanās (apgrūtināta elpošana, klepus, astma). Pastāv risks, ka personas ar paaugstinātu jutību cietīs no šīs vielas izraisītās iedarbības pat zemas koncentrācijas gadījumā, tostarp gadījumā, ja vielas koncentrācija ir zemāka par arodekspozīcijas robežvērtību. Ilgstoša saskare ar ādu var izraisīt tonējošu un kairinošu ietekmi.

4. 1,3-difenilguanidīns

Bīstamās ķīmiskās vielas *1,3-difenilguanidīna* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 0,7 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Acute Tox. 3
Skin Irrit. 2
Eye Irrit. 2
STOT SE3
Repr. 2
Aquatic Chronic 2

H301 Toksisks, ja norīts
H315 Kairina ādu
H319 Izraisa nopietnu acu kairinājumu
H335 Var izraisīt elpceļu kairinājumu

Bīstami

1,3-difenilguanidīna ir bīstami sadalīšanās produkti, termiski sadaloties, izdalās ūdeņraža cianīds (ciānūdeņražskābe) un anilīns. Var viegli uzsūkties organismā no kuņģa-zarnu trakta. Lēni absorbējas caur ādu. Izraisa nopietnus acu bojājumus. Kairina ādu.

5. Vidējas virknes hlorparafīni C₁₄-C₁₇ (hloralkāni C₁₄₋₁₇, hlorparafīni C₁₄₋₁₇)

Bīstamās ķīmiskās vielas *hlorparafīna* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 117,3 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Lact.
Aquatic Acute 1
Aquatic Chronic 1

H362 Var radīt kaitējumu ar krūti barotam bērnam
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām
EUH208 Satur hlorparafīnu. Var izraisīt alerģisku reakciju
EUH066 Atkārtota iedarbība var radīt sausu ādu vai izraisīt tās sprēgāšanu

Uzmanību

Vidējas virknes *hlorparafīnu* ilgstoša karsēšana temperatūrā, kas pārsniedz 70 °C vai karsēšana virs 200 °C īsos laika posmos rada sadalīšanos un atbrīvo hlorūdeņradi. Atkārtota paaugstināta iedarbība var radīt aknu un nieru bojājumus.

6. Bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidil) sebakāts un metil 1,2,2,6,6-pentametil-4-piperidilsebakāts

Bis(1,2,2,6,6-pentamethyl-4-piperidil) sebakāta un metil 1,2,2,6,6-pentametil-4-iperidilsebakāta maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 1,0 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Skin Sens. 1A
Aquatic Acute 1
Aquatic Chronic 1

H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Uzmanību

Neieelpot gāzes, kas rodas eksplozijas un sadegšanas laikā. Degot rodas biezi dūmi.

7. Tetrametiltiurāma disulfīds

Tetrametiltiurāma disulfīda maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 2 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Acute Tox. 4
Acute Tox. 4
Eye Irrit. 2
Skin Irrit. 2
Skin Sens. 1
STOT RE 2
Aquatic Acute 1
Aquatic Chronic 1

H302 Kaitīgs, ja norīt
H332 Kaitīgs ieelpojot
H319 Izraisa nopietnu acu kairinājumu
H315 Kairina ādu
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H373 Var izraisīt orgānu bojājumus
H400 Ļoti toksisks ūdens organismiem
H410 Ļoti toksisks ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām

Uzmanību

Vielā rada ādas un acu kairinājumu, var izraisīt alerģisku reakciju (sāpes, asarošana, apsārtums). *Tetrametiltiurāma disulfīdam* sadegot rodas oglekļa dioksīds, monoksīds, slāpekļa oksīdi un sēra oksīdi. Var izraisīt orgānu bojājumus ilgstošas vai atkārtotas iedarbības rezultātā. Mērķa orgāns – aknas.

8. Uzliesmojošs maisījums (katalizators)

Uzliesmojošā maisījuma maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 0,6 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Eye Irrit. 2
Flam Liq. 3
STOT SE 2

H226 Uzliesmojošs šķidrums un tvaiki
H319 Izraisa nopietnu acu kairinājumu
H371 Var izraisīt orgānu bojājumus

Uzmanību

Saindēšanās simptomi var parādīties pēc vairākām stundām, tāpēc jāatrodas medicīniskā personāla novērošanā vismaz 48 stundas pēc negadījuma. Kairinošs efekts. Var izraisīt imunsistēmas bojājumu.

9. MPS prepo (DINP) (SIA “TENACHEM” ražotais starpprodukts)

Bīstamā ķīmiskā produkta *MPS prepo (DINP)* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 1,1 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Skin Irrit. 2
Eye Irrit. 2
Skin Sens. 1
Aquatic Chronic 3

H315 Kairina ādu
H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H319 Izraisa nopietnu acu kairinājumu
H412 Kaitīgs ūdens organismiem ar ilglaicīgām sekām
EUH204 Satur izocianātus. Var izraisīt alerģisku reakciju

Uzmanību

MPS prepo (DINP) saskaroties ar ādu, var izraisīt paaugstinātu ādas jutīgumu. Degšanas produkti: CO, CO₂, slāpekļa oksīdi, sēra oksīdi, sērūdeņradis, izocianāta tvaiki un ciānūdeņradis, organisku vielu dūmi un kvēpi. Degšanas produkti var būt kairinoši un/vai toksiski. Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus.

10. Prepo TDI 2015 G (SIA “TENACHEM” ražotais starpprodukts)

Bīstamā ķīmiskā produkta *Prepo TDI 2015 G* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 7,4 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Carc. 2
Resp. Sens. 1

H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtināt elpošanu
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi

Bīstami

Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtināt elpošanu. Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi. Degšanas produkti: CO, CO₂, slāpekļa oksīdus, izocianāta tvaikus un ciānūdeņradis. Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus. Uguns tuvumā rada spiediena paaugstināšanās risku.

11. Triol T-1K (SIA “TENACHEM” ražotais starpprodukts)

Bīstamā ķīmiskā produkta *Triol T-1K* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 9,9 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Neklasificējas kā bīstams EUH210 Drošības datu lapa ir pieejama pēc pieprasījuma

Sadegšanas produkti: oglekļa monoksīds (CO), oglekļa dioksīds (CO₂), slāpekļa oksīdi, daļējas ogļūdeņražu sadegšanas produkti.

12. Oksiplasts (cietinātājs) (SIA “TENACHEM” ražotais starpprodukts)

Bīstamā ķīmiskā produkta *Oksiplasts (cietinātājs)* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 3,1 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Acute Tox.4
Carc.2
Resp.Sens.1
Skin Sens.1

H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H332 Kaitīgs ieelpojot
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtināt elpošanu
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
EUH204 Satur izocianātus. Var izraisīt alerģisku reakciju

Bīstami

Produkts var kairināt elpceļus un izraisīt ādas un elpceļu sensibilizāciju. Pēc ieelpošanas simptomi var būt acu, deguna, rīkles un plaušu kairinājums, iespējams, kombinācijā ar rīkles sausumu, stipru klepu un apgrūtinātu elpošanu. Akūtā kairinājuma vai bronhospazmu ārstēšana galvenokārt simptomātiska. Paplašināta medicīniskā palīdzība var būt nepieciešama atkarībā no iedarbības pakāpes un simptomu smaguma. Simptomi var parādīties vairākas stundas pēc produkta tvaiku/izgarojumu ieelpošanas. Saskaroties ar ādu, var izraisīt paaugstinātu jutīgumu. Var izraisīt ādas kairinājumu.

Degšanas produkti: oglekļa monoksīds (CO), oglekļa dioksīds (CO₂), slāpekļa oksīdi, organiskus savienojumus saturoši dūmi, kvēpi. Degšanas produkti var būt kairinoši un/vai toksiski. Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus.

13. Trifors-PU B (SIA “TENACHEM” ražotais starpprodukts)

Bīstamā ķīmiskā produkta *Trifors-PU B* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 3,0 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Skin Sens.1
Acute Tox.4
Resp.Sens.1
Carc.2

H317 Var izraisīt alerģisku ādas reakciju
H332 Kaitīgs ieelpojot
H334 Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtināt elpošanu
H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi
EUH204 Satur izocianātus. Var izraisīt alerģisku reakciju

Bīstami

Trifors-PU B var kairināt elpceļus un izraisīt ādas un elpceļu sensibilizāciju. Pēc ieelpošanas simptomi var būt acu, deguna, rīkles un plaušu kairinājums, iespējams, kombinācijā ar rīkles sausumu, stipru klepu un apgrūtinātu elpošanu. Simptomi var parādīties vairākas stundas pēc produkta tvaiku/izgarojumu ieelpošanas. Saskaroties ar ādu, var izraisīt paaugstinātu jutīgumu. Var izraisīt ādas kairinājumu. Degšanas produkti: oglekļa monoksīds (CO), oglekļa dioksīds (CO₂), slāpekļa oksīdi, organiskus savienojumus saturoši dūmi, kvēpi. Degšanas produkti var būt kairinoši un/vai toksiski. Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus.

14. Sintols-PU (SIA “TENACHEM” ražotais starpprodukts)

Bīstamā ķīmiskā produkta *Sintols-PU* maksimālais vienlaikus uzglabātais apjoms objekta teritorijā – 5,5 t.

Bīstamība atbilstoši CLP regulai:

Carc.2
Aquatic Chronic 4

H351 Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi

H413 Var radīt ilglaicīgas kaitīgas sekas ūdens organismiem
EUH210 Drošības datu lapa ir pieejama pēc pieprasījuma

Uzmanību

Ja ieelpo, var izraisīt alerģiju vai astmas simptomus, vai apgrūtināt elpošanu. Ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi. Degšanas produkti: CO, CO₂, slāpekļa oksīdus, izocianāta tvaikus un ciānūdeņradis. Ugunsgrēka un/vai sprādziena gadījumā neieelpot dūmus.

1.7. Informācija par to, kā brīdinās un informēs par rūpniecisko avāriju un kā jārikojas un jāizturas iedzīvotājiem, kuri var tikt ietekmēti šādā avārijā.

Tuvākajā apkārtnē esošie uzņēmumi avārijas gadījumā tiks brīdināti ar telefona sakaru starpniecību un uzņēmumā uzstādīto lokālo signalizāciju.

Savukārt teritorijā apmeklētāji var atrasties tikai darbinieka pavadībā, un šeit brīdināšana notiks ar signalizācijas palīdzību.

Avārijas gadījumā blakus esošo objektu apziņošanu veic biroja vadītāja, kā arī CA plāna operatīvais vadītājs dod norīkojumu aktivizēt objektā uzstādīto trauksmes sirēnu. Katastrofas vai apdraudējuma gadījumā uzņēmums nekavējoties nodrošina informācijas sniegšanu VUGD pašvaldības struktūrām.

Personāla un klientu evakuācijas virzienu un ceļus katrā konkrētā gadījumā nosaka glābšanas darbu vadītājs.

Ķīmiskas avārijas gadījumā, veicot evakuāciju, pirmkārt, nosakiet vēja virzienu un evakuāciju veiciet perpendikulāri vēja virzienam. Ķīmiskā apdraudējuma gadījumā **prioritāra** ir došanās uz tuvākajām telpām (lai izvairītos no toksisku gāzu ieelpošanas), ķīmiskā apdraudējuma gadījumā **evakuācija ir sekundārs drošības pasākums**. Atrodoties telpās, maksimāli noslēdziet un noblīvējiet visus logus un durvis, neieslēdziet ventilāciju, sekojiet informācijai masu saziņas līdzekļos. Evakuēties no telpām var tikai gadījumā, ja nepastāv apdraudējums (vēja virziens nepūš toksiskus dūmus no objekta uz jūsu atrašanās vietu), vai arī, ja evakuāciju organizē valsts vai pašvaldības operatīvie dienesti.

Evakuācijas gadījumā ņemiet līdzi personas dokumentus, naudu, vērtslietas, pārtikas krājumus un tikai nepieciešamo apģērbu, ja iespējams. Pirms evakuācijas noslēdziet elektropadevi, gāzes un ūdens padevi. Paziņojiet kaimiņiem par izziņoto evakuācijas nepieciešamību un palīdziet bērniem, invalīdiem un vecākiem cilvēkiem sagatavoties evakuācijai.

Informāciju par avāriju objektā varat saņemt arī:

- no plašsaziņas līdzekļiem;
- telefoniski vai mutiski no objekta atbildīgajām personām;
- no operatīvajiem dienestiem.

➤ Rīcība atrodoties telpās:

Saņemot brīdinājuma trauksmes signālu par ugunsgrēku, vai lielu piedūmojumu, aizveriet un noblīvējiet logus, durvis, ventilācijas lūkas un dūmvadus. Izslēdziet ventilatorus un kondicionierus. Aizsargājiet elpošanas ceļus, izmantojiet ūdenī samērcētus vates-marles apsējus, citus vairākkārt salocītus apsējus no gaisa caurlaidīga materiāla, vai jūsu rīcībā esošas gāzmaskas, respiratorus ar specifiskiem filtriem. Ja iespējams, pārliecinieties vai kaimiņi zina par avāriju un prot atbilstoši rīkoties. Drošās telpas atstājiet tikai pēc atbildīgo pašvaldības, valsts institūciju paziņojumu saņemšanas pa radio, televīziju vai pa skaļruņiem no glābšanas dienestu, policijas mašīnām.

➤ Rīcība atrodoties ārpus telpām:

Sajūtot asu tvaiku, vai dūmu smaku, vai, saņemot brīdinājumu, steidzīgi dodieties prom no bīstamās vietas, ja iespējams, tā, lai vējš jums pūstu no sāniem. Izmantojiet jebkādus ūdenī samērcētus gaisa caurlaidīgus audumus un elpojiet caur tiem. Dodieties uz tuvāko ēku, kur var patverties, veicot iepriekšējā sadaļā aprakstītās darbības (skat. Rīcība atrodoties telpās).

2.1. Informācija par rūpnieciskās avārijas bīstamību un riska faktoriem

Hipotētiski iespējamā avārija ar vissmagākajām sekām ir ugunsgrēks ražošanas cehā Sintēžu iecirknī.

Normālas ekspluatācijas gaitā iespējamie riska scenāriji objektā:

- ķīmisko izejvielu piegāde ar autocisternu (kvalificējoša bīstama viela – vidējās virknes hlorparafīns);
- ķīmisko izejvielu uzglabāšana stacionārajās tvertnēs (kvalificējoša bīstama viela – vidējās virknes hlorparafīns);
- ķīmisko izejvielu piegāde un padošana uz ražošanu (pārējās kvalificējošās bīstamās vielas saskaņā ar 1.6. punktu);
- ugunsgrēks ražošanas cehā Sintēžu iecirknī (kvalificējošās bīstamās vielas: toluola diizocionāts un 2-merkaptotanolis).

Ņemot vērā, ka ražošanas ceha Sintēžu iecirknī ražošanas laikā tiek uzglabātas vielas, kuru tvaiki ir kaitīgi cilvēkam, to noplūdes gadījumā, ražošanas telpās varētu izplatīties tvaiki, kas apdraud tur esošos cilvēkus (*toluola diizocionāta* degšanas rezultāta rodas specifiska toksiskā gāze – slāpekļa dioksīds). Iekštelpās notikušu ķīmisko vielu noplūdes neradīs vērā ņemamu iedarbību ārpus telpām, jo ēku konstrukcijas ierobežo tvaiku izplatību, kā arī iepriekš veiktie aprēķini, liecina, ka cilvēka veselībai/dzīvībai bīstami tvaiki aplūkoto vielu noplūžu apjomu gadījumā veidojās vāji.

Slāpekļa dioksīds ir ļoti toksiska gāze sarkanbrūnā krāsā ar raksturīgu asu, sīvu smaržu. Slāpekļa dioksīds ir oksidētājs (veicina degšanu), kā arī tā ir smagāka par gaisu, tādēļ pārvietojas piezemes līmenī un uzkrājas reljefa pazeminājumos.

Papildu informācija

Informatīvais materiāls sabiedrībai ir sagatavots un elektroniski iesniegts saskaņošanai VUGD 2021. gada decembrī.